

Bilag: Uddybning af fokusområder

Fokusområde 1: Den gode alderdom for borgere med et handicap

Borgere med et handicap bliver ældre end de gjorde førhen. Det giver en stadig stigende gruppe af borgere, som foruden deres handicap oplever yderligere udfordringer, fx demens, mere udadreagerende adfærd samt almindelige aldersrelaterede sygdomme.

Samtidig er lovgivningen skruet sådan sammen, at den statslige refusion bortfalder når en borger bliver 67 år, hvorfor den stigende gruppe af ældre borgere med et handicap kan blive en styringsmæssig udfordring for kommunerne.

Selvom der er sat en grænse for, hvornår lovgivningen definerer, at borgeren kommer i alderdommen, så kan virkeligheden være en helt anden. Der kan være stor forskel på, hvornår en borger "rammer" alderdommen. For nogle handicappede giver det fint mening at tage udgangspunkt i pensionsalderen. For andre kommer alderdommen på et meget tidligere tidspunkt. Kommunerne skal kunne imødekomme begge grupperes behov for pleje, pædagogisk indsats osv. i arbejdet med at opnå den højeste grad af egenmestring. Det peger på endnu en udfordring mange kommuner står over for. Hvad er den bedste løsning, når borgeren kan drage fordel af et plejehjem, men stadig har behov for pædagogisk faglig støtte. Almindelige plejehjem har ikke nødvendigvis den pædagogisk faglige kompetence. Omvendt har de pædagogiske botilbud og bofællesskaberne ikke nødvendigvis faglig viden om aldersrelaterede udfordringer, fx demens.

Fokusområdet er valgt fordi der er flere udfordringer forbundet med at sikre den gode alderdom for borgere med et handicap. Spørgsmålet er så hvordan vi kan understøtte dette arbejde i samarbejdet på tværs af kommunerne, og særligt hvad vi ønsker at samarbejde omkring for at give borgere med et handicap en god alderdom.

Fokusområde 2: Flere borgere med behov for hjælp i socialpsykiatrien

Alle kommuner oplever en stigende vækst i antallet af borgere med psykisk sårbarhed og sygdom. Dette er ikke isoleret en nordjysk udfordring, men gælder for hele landet.

Fokusområde 2 i den nuværende socialaftale har fokus på samarbejdet mellem kommunerne og behandlingspsykiatrien. Da Sundhedsaftalen også beskæftiger sig med samarbejdet på tværs af sektorerne, foreslår DAS, at fokus for den nye socialaftale bliver socialpsykiatrien – altså den kommunale del af psykiatrien (og de regionale botilbud).

I løbet af de sidste 5 år har 80 % af de nye ydelsesmodtagere på det specialiserede socialområde været borgere med psykiske lidelser. KL's data peger på, at tilgangen særligt er i forhold til borgere med de lette psykiske lidelser, hvilket er en målgruppe der i høj grad håndteres i regi af socialpsykiatrien frem for i samarbejdet med behandlingspsykiatrien. Med den store stigning i målgruppen kan der opstå et endnu større behov for fælles initiativer og øget køb af pladser på tværs af kommunegrænserne.

Når tilgangen af borgere i denne målgruppe er så massiv, ønsker DAS at sætte skarpt på, hvordan vi i fællesskab kan sikre at målgruppen får den bedste støtte – ikke bare nu, men også fremadrettet.

Fokusområdet er således valgt for at sætte fokus på, hvordan vi på tværs af kommunerne og regionens socialområde kan blive endnu bedre til at understøtte øget egenmestring for borgerere med psykisk sårbarhed og sygdom.

Fokusområde 3: Hvordan udvikler vi de bedste og billigste indsatser i Nordjylland?

Vi har mange gode tilbud i Nordjylland. Men vi ser også hele tiden nye målgrupper, og nye behov for indsatser. Det kræver nye måde at samarbejde på; nye måder at organisere sig på; og muligvis nye tilbud og indsatser.

Med det stadig stigende pres på det specialiserede socialområde er der endvidere et behov for, at vi kan udvikle indsatser og tilbud, der både er de fagligt bedste, men samtidig er så billige som muligt. De nordjyske kommuner køber ca. halvdelen af pladserne på socialområdet i andre kommuner, regionen eller private tilbud, hvilket tydeligt illustrerer, at det giver mening med fælles fokus på at skabe de bedste og billigste indsatser og tilbud.

For nuværende findes der ikke et klart svar på, hvordan vi kan skabe indsatser, der både er bedst og billigst. Og svaret vil formentlig være forskelligt fra målgruppe til målgruppe. Nogle målgrupper kræver ikke et fælles fokus, hvorimod andre i allerhøjeste grad gør. Der er derfor behov for at fokusområdet skærpes med et tydeligt fokus på, hvad der skal håndteres fælles, og det kræver input fra kommunerne og regionen såvel som en fælles drøftelse på visionsdagen